

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Š. T.**, bývajúceho v T., proti žalovanému **Krajskému školskému úradu v Bratislave**, so sídlom v Bratislave, Teplická č. 4, **o neplatnosť výpovede**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 16 C 22/2002, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 6. mája 2008 sp.zn. 5 Co 191/2007, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 25. septembra 2006 č.k. 16 C 22/2002-71 určil, že výpoveď daná žalobcovi listom zo 17. decembra 2001 č. 1663/2001 podľa § 46 ods. 1 písm.f/ Zákonníka práce je neplatná. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 6 121,-- Sk k rukám právneho zástupcu do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 6. mája 2008 sp.zn. 5 Co 191/2007 na odvolanie žalovaného rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol tak, že žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu a tiež prvostupňového súdu podľa § 243b ods. 3 O.s.p. v spojení s § 237 písm.b/ O.s.p. zrušiť a konanie zastaviť. Zároveň žiadal, aby najvyšší súd zaviazal žalobcu k náhrade trov konania. V dovolaní uviedol, že konanie pred odvolacím súdom (aj

pred súdom prvého stupňa) je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm.b/ O.s.p., lebo žalovaný ako účastník, ktorý vystupoval v konaní, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Uvedený záver odôvodnil tým, že pôvodný žalovaný po vyradení zo siete škôl a školských zariadení Ministerstva školstva SR (Rozhodnutie Ministerstva školstva SR z 22. júla 2004 č. CD-2004-11746/23333-1:09) bol dňom 31. augusta 2004 Rozhodnutím Krajského školského úradu v Bratislave z 3. augusta 2004 č. KŠÚ/OOČ-1013/2004 zrušený bez právneho nástupcu. Nenastal preto prechod práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov na iný nástupnícky subjekt podľa § 27 Zákonníka práce. Bol toho názoru, že súdy nižšieho stupňa pochybili, keď pokračovali v súdnom konaní a nepostupovali podľa § 107 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví. Nesúhlasil s právnym názorom prvostupňového ako aj odvolacieho súdu, že podľa § 23 ods. 3 zákona č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov práva a povinnosti pôvodne žalovaného zrušeného bez právneho nástupcu prechádzajú dňom zrušenia (v tejto veci dňom 31. augusta 2004) na zriaďovateľa, t.j. na Krajský školský úrad v Bratislave, čím je dané jeho právne nástupníctvo a teda jeho pasívna vecná legitimácia v spore.

Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolateľ má procesnú spôsobilosť byť účastníkom konania, keďže podľa § 10 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve je Krajský školský úrad rozpočtová organizácia štátu. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 303/1995 Z.z. (v súčasnosti zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy) rozpočtové organizácie štátu sú právnické osoby. Poukázal na to, že túto spôsobilosť je potrebné odlišovať od tzv. vecnej legitimácie účastníka – aktívnej či pasívnej, ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná. Neobstojí preto námietka žalovaného o vade konania v zmysle § 237 písm.b/ O.s.p. Navrhol dovolanie žalovaného ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietnuť (§ 243b ods. 4 v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.). Žiadal priznať trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 54,94 € (1 655,-- Sk).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal účastník konania, skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci žalovaný napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúce proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie podľa § 238 ods. 1 O.s.p. preto nie je prípustné. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie odvolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Dovolanie preto nie je prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p.

V ustanovení § 237 O.s.p. sú vymenované vady, ktoré sú dôvodom prípustnosti dovolania smerujúceho proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, ak účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát (písm.a/ až g/). Treba zdôrazniť, že prípustnosť dovolania nie je založená už tým, že dovolateľ určitú vadu konania tvrdí, ale až zistením, že konanie je takou vadou skutočne postihnuté. Dovolací súd preto skúmal, či konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté vadami uvedenými v citovanom ustanovení, pre ktoré by bolo možné podať proti nemu dovolanie, pričom osobitnú pozornosť zamerlal na vady dovolateľom v dovolaní priamo namietané.

V posudzovanej veci žalovaný tvrdil, že ako účastník konania na žalovanej strane, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, lebo naňho neprešli práva a povinnosti pôvodne žalovaného a teda, že nie je v konaní daná jeho vecná pasívna legitímácia.

Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nerozlišuje medzi vecnou legitímáciou a spôsobilosťou byť účastníkom konania. Vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva; má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti. Či je účastník konania tiež vecne legitímovaný (aktívne alebo pasívne), ukáže sa až v konečnom rozhodnutí o veci. Jej nedostatok zmätočnosť konania podľa § 237 písm.b/ O.s.p. nespôsobuje; vedie k zamietnutiu návrhu na začatie konania meritórnym rozhodnutím. Na rozdiel od toho, spôsobilosť byť účastníkom konania (civilnoprocenú subjektivitu) má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 O.s.p.). Odpoveď na otázku, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti dáva Občiansky zákonník, podľa ktorého spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 tohto zákonníka).

V posudzovanej veci Krajský školský úrad v Bratislave (označený za účastníka konania) je rozpočtovou organizáciou štátu (§ 10 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve). Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 303/1995 Z.z. (v súčasnosti zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy) rozpočtové organizácie štátu sú právnické osoby. Na žalovanej strane vystupovala teda v konaní právnická osoba s vlastnou právnou subjektivitou (subjekt, ktorý má spôsobilosť mať práva a povinnosti), z ktorého dôvodu je spôsobilá byť aj účastníkom občianskeho súdneho konania (§ 19 O.s.p.). Žalovaným tvrdená existencia vady uvedenej § 237 písm.b/ O.s.p. je preto nenáležitá.

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ a c/ až g/ § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je. Napokon dovolateľ vady uvedené v týchto zákonných ustanoveniach ani nenamietal.

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody možno uzavrieť, že dovolanie žalovaného smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 238 O.s.p. prípustné nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd

Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.).

Dovolací súd na záver poznamenáva, že štát má (a musí mať) záujem na tom, aby v každom prípade zániku organizácie zriadenej zákonom alebo rozhodnutím ústredného orgánu napojenej na štátny rozpočet, existovala nástupnícka organizácia. V zákone č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách (v súčasnosti zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy) stanovil preto všeobecné pravidlo, podľa ktorého, ak takáto organizácia zaniká zrušením bez právneho nástupcu, práva a povinnosti prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ak osobitný zákon neustanoví inak (§ 23 ods. 3 citovaného zákona). Nesprávny je preto právny názor dovolateľa, že práva a povinnosti pôvodne žalovaného (išlo nepochybne o rozpočtovú organizáciu s právnou subjektivitou zriadenou zriaďovateľom KÚ v Bratislave) po jeho zrušení neprešli na iný subjekt a že súdy mali správne postupovať podľa § 107 ods. 4 O.s.p.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. júla 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová